

Den nye Paris.

Saga för gossar. (Efter Goethe.)

Nyligen drömde jag, natten till pingstsönda- gen, att jag stod framför en spegel och syssel- satte mig med de nya sommarkläder, som mina kära föräldrar skänkt mig till högtiden. Kosty- men bestod, som I kanske veten, av skor av det mjukaste skinn med stora silverspännen, fina bomullsstrumpor, svarta underkläder samt en rock av grönt kläde med guld- skimrande paljetter. Vä- sten till denna kostym glän- ste i guldfärg och hade klippts av min fars brud- gumväst. Jag var kammad och putsad, lockarna stodo ut från huvu- det som små vingar, men jag kunde ej bliva färdig med klädseln, ty jag förväx- lade ständigt klädesplagen och därför att ständigt ett förut påtaget föll av krop-

pen, innan jag hunnit få nästa om mig. I denna stora förlägenhet trädde en ung, vacker man fram till mig och hälsade mig på det vänligaste. »Så, var välkommen!» sade jag, »det gläder mig verkligen, att jag ser Er här.»

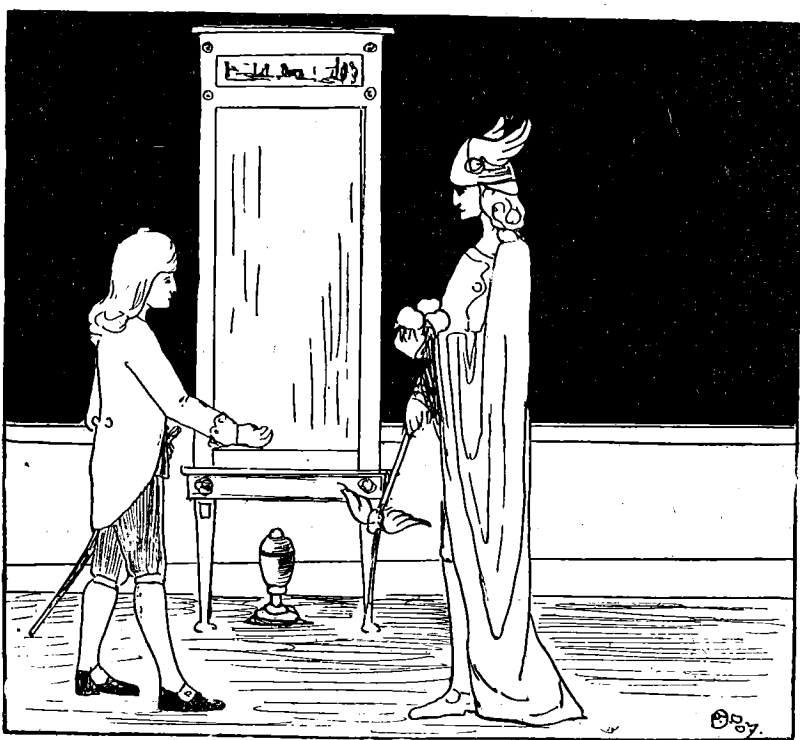
»Känner Ni mig då?» frågade han leende.
»Varför ej?» var mitt likaledes uppslupna svar. »Ni är Merkurius, och jag har ofta nog sett Er avbildad.»

»Det är jag», sade främlingen, »och jag kom- mer till dig, sänd av gudarna med ett viktigt uppdrag till dig. Ser du dessa tre äpplen?» Han räckte fram sin hand och visade mig tre äpplen, som voro så stora, att handen knappt kunde gripa om dem och samtidigt underbart vackra. Det ena var av röd, det andra av gul och det

tredje av grön färg. Man skulle kunna trott dem vara ädelstenar, som man gi- vit formen av frukter.

Jag ville ta- ga dem, men han drog dem tillbaka, sä- gande: »Du måste först veta, att de ej äro avsedda för dig. Du skall giva dem åt de tre vackraste männen i sta- den, som se- dan skola fin- na sig hust- rur, just av det slag de helst önskat sig. Tag, och

gör din sak bra», och avlägsnande sig, gav han mig äpplena i handen. Och nu syntes de mig nästan större än förut. Jag höll upp dem mot ljuset och fann dem helt genomskinliga, men nästan i detsamma drogo de ut sig på längden och blevo till tre fagra jungfrur ungefär av en dockas storlek, vars kläder fingo samma färg, som äpplena haft förut. Så gled de sakta upp ur min hand, och när jag ville gripa om

dem och fasthålla åtminstone en, svävade de redan långt borta, så att jag intet fick av dem utom tillåtelsen att titta efter dem.

Jag stod där helt förvånad och som en bildstod, med händerna ännu höjda, och tittade på mitt pekfinger, som vore där ännu något att se. Och i detsamma fick jag verkligen ytterst på toppen se den allra sötaste lilla flicka dansa omkring, mindre än de andra, men lika vacker och lika glad. Och eftersom hon ej som de andra flög bort, utan stannade kvar och dansade hoppade än till det ena, än till det andra fingret, såg jag en god stund förvånad på henne. Men som hon behagade mig så mycket, hade jag för avsikt att fånga henne. Men i samma ögonblick fick jag ett våldsamt slag i huvudet, så att jag bedövd föll till golvet och icke vaknade ur denna bedövning förr än det var tid att kläda på mig och gå i kyrkan.

Under gudstjänsten återupprepades synen för mig ofta nog, och senare vid farfars bord, där jag åt middag. Efter middagen ville jag

besöka några vänner, såväl för att visa mig för dem i mina nya kläder, med hatten under armen och värjan vid sidan, som ock för att återgälda ett besök, som jag var skyldig dem. Jag fann ingen hemma, och då jag hörde att de gått ut i trädgården följde jag efter dem och trodde mig få en glad afton. Min väg förde mig bort mot ringmuren, som löpte runt trädgården, och jag kom till det ställe, som ej med orätt bär namnet »dåliga muren», ty det lär ej vara så rätt beställt där med andar och spöken. Jag gick

blott långsamt och tänkte på mina tre gudinnor, men isynnerhet på den lilla nymfen och höll mången gång mitt finger i höjden, i hopp, att hon skulle vara vänlig nog, att åter vilja börja en dans på den. Med dessa tankar i sinnet fann jag mig plötsligt stående framför en liten port i muren, som jag aldrig kunde påminna mig ha sett förut. Den var helt liten, men bågvalven skulle kunnat släppa genom den största karl. Bågar och väggar voro prydligt utsirade med bildhuggeriarbeten och mejslingar i sten, och

dörren själv drog särskild uppmärksamhet till sig. Brunt, urgammalt trä, blott föga utsirat, var beslaget med breda, såväl över ytan liggande, som insänkta band av metall, vars lövverk, i vilket levande fåglar sutto, jag ej nog kunde beundra. Märkvärdigast syntes mig dock, att intet nyckelhål var att se, ingen klinka, ingen dörrklapp och jag antog för den skull, att porten öppnades från andra sidan. Jag hade icke misstagit mig, ty då jag trädde närmare för att känna på utsmyck-

ningarna, gled dörren upp bakåt och jag såg framför mig en man, som redan i dräkten hade något egendomligt över sig. Ett ärevördigt skägg, sträckte sig ned åt bröstet, och jag var nästan hågad att taga honom för en jude. Men, som han gissat mina tankar, gjorde han i detsamma det heliga korsets tecken, varigenom han tillkännagav för mig, att han var katolsk kristen.

»Unge herre, hur kommer Ni hit, och vad gör Ni här», sade han med vänlig röst.

»Jag beundrar», svarade jag, »denna ports ut-

sirningar, ty jag har aldrig sett något dylikt, man finner sällan sådant till och med i en konst-älskares samlingar.»

»Det gläder mig» inföll han, »att sådant arbete kan behaga Er. Invändigt är porten likväl ännu vackrare; stig in, om det roar Er att se.»

Jag var ej just så nöjd med inbjudan. Portvaktarens egendomliga utseende, avskildheten, och så låg det något i luften, som jag ej kunde förklara, men som beklämde mig. Jag dröjde därför, under förevändning att längre betrakta utsidan, och såg allt emellanåt förstulet in i trädgården på andra sidan; ty en trädgård var det, som låg där. Strax bakom porten såg jag en skuggig plats; gamla lindar, stående på regelbundna avstånd från varandra, täckte den fullständigt med sina djupt in i varandra gripande grenar, så att det största sällskap, skulle kunnat finna vederkvickelse där under dagens hetta. Redan stod jag på tröskeln och gubben sökte på allt sätt locka mig vidare. Egentligen gjorde jag knappast motstånd, ty jag hade hört, att en prins eller en sultan aldrig i dylika fall får fråga, om fara är för handen. Hade jag ej min värja vid sidan, och skulle det väl bli va mig svårt att reda mig med gubben, om han sökte visa sig fientlig?

Alltså trädde jag lugnt in; portvakten tryckte till dörren, som föll så tyst igen att jag knappt märkte något. Nu visade han mig invändigt anbragta, verkligen riktigt konstrika arbeten, förklarade dem för mig och visade mig på allt sätt stor välvilja.

Ännu mera lugnad härigenom, lät jag föra mig till murens olika lövsalar och fann åtskilligt att se och beundra. Nischer med musslor, koraller och glänsande metallmalmer, göto ur tritonmunnar valtens i ett stort marmorbäcken, däremellan voro fågelhus anbringade och andra burar, vari ekorrar hoppade omkring, marsvin sprungo fram och tillbaka, och allehanda små varelser syntes. Fåglarna skreko och sjöngo emot oss, då vi kommo: stararna i synnerhet pratade galenskaper; en skrek: Paris, Paris och en annan Narciss, Narciss så tydligt, som blott en skogosse skulle kunna säga det. Gubben tittade allvarligt på mig, då fåglarna skreko detta, men jag låtsade ej, som om jag märkt något och hade verkligen heller ej tid att giva akt på honom, ty jag hade just lagt märke till, att vi gingo runt och att det beskuggade rummet egentligen var en cirkel, som omslöt en annan av större betydelse. Vi hade verkligen åter hunnit bort till den lilla porten och det såg ut som om gubben hade lust att släppa ut mig, men mina blickar förblevo riktade på ett guldgänsande galler, vilket syntes omgärda mitten av denna underbara trädgård, och som jag skulle haft tillräckligt tillfälle att se under promenaden, om

gubben ej varit slug nog att ständigt rikta min uppmärksamhet åt motsatt håll. Då han nu styrde rakt på den lilla porten, sade jag till honom med en bugning:

»Ni har varit så ytterst vänlig mot mig, att jag vågar framställa en bön till, innan jag skiljs från Er. Kan jag få se litet närmare det gyllene galler, som synes befinna sig i trädgårdens inre?»

»Mycket gärna!» svarade gubben. »Men då måste Ni underkasta Er några betingelser.»

»Vari bestå de?» frågade jag hastigt.

»Ni måste lämna Er hatt och Er värja här och får ej lämna min hand under tiden, jag ledsagar Er.»

»Hjärtans gärna!» svarade jag och lade hatt och värja på första bästa stenbänk. Och genast grep han med sin högra hand min vänstra och förde mig något hastigt rakt fram. Då vi kommo till gallret, övergick min beundran till förvåning: Något sådant hade jag aldrig sett. På en hög sockel av marmor stodo otaliga spjut och hillebarder ordnade bredvid varandra och voro föränade med varandra vid sin övre sida, som var sällsamt utsirad, och alla stodo de i en vid cirkel. Jag tittade mellan dem och såg ett sakta rinnande vatten, som på båda kanterna var omhändert med marmor och som i sitt klara djup visade fram ett stort antal guld- och silverfiskar, som än sakta, än hastigt, än en och en, än i rader rörde sig fram och tillbaka.

Men nu skulle jag också gärna velat titta över kanalen för att få reda på, vad som befann sig i hjärtat av trädgården. Men till min stora sorg fann jag, att på den lilla ön ett likadant galler var anbragt och på ett så konstnärligt sätt att till varje dess öppning, svarade ett spjut eller en hillebard i det första gallret, så att det var omöjligt att se in, hur man än ställde sig. Dessutom hindrade den gamle mig, som höll mig så fast, att jag ej kunde röra mig fritt. Min nyfikenhet hade emellertid vuxit, efter allt vad jag hört och sett, och till slut tog jag mod till mig och frågade om man ej kunde komma över till ön.

»Varför ej!» svarade den gamle. »Men blott på nya villkor!»

Då jag frågade efter dessa meddelade han mig, att jag måste helt kläda om mig. Det var jag rätt nöjd med och gubben förde mig tillbaka till muren till ett litet vackert rum, där väggarna voro fullhända med mångahanda kläder, som alla syntes likna orientaliska dräkter. Jag var hastigt omklädd; han drog över mitt pudrade hår ett nät, sedan han till min förvåning grundligt borstat mitt huvud. Nu såg jag mig i en spegel och fann mig i min maskeradräkt rätt trevlig, och tyckte bättre om mig i denna utstyrsel än i mina styva söndagskläder. Jag gjorde några hopp och danssteg, som jag sett dansarna

göra på en teater. Och därunder tittade jag i spegeln, men fick i detsamma syn på en nisch strax bakom mig. På dess vita bakgrund hängde tre gröna snören, vart och ett knutet på sitt sätt, något som jag dock ej på grund av avståndet kunde tydligt urskiljas. Jag vände mig därför hastigt om och frågade den gamle efter nischen och efter de tre snörena. Han, helt nöjd, hämtade ner ett och visade mig det. Det var ett grönt silkessnöre av lagom styrka, vars båda ändar voro fästa vid ett stycke grönt läder, något som tydligt visade, att det var ett verktyg, som användes till ett föga önskat ändamål. Saken syntes mig betänklig, och jag frågade gubben efter betydelsen. Han svarade mig helt undergivet och godmodigt, att det var för dem som missbrukade det förtroende, som man här brukade skänka besökande. Han hängde snöret åter på sin plats, och uppmanade mig i detsamma att följa honom; men denna gång tog han ej min hand och så gick jag fri vid hans sida.

Nu önskade jag först och främst veta, var dörarna och var bryggan var för att komma genom galleret och över kanalen, ty ända till detta ögonblick hade jag ej lyckats utfundera det. Jag betraktade därför den gyllene inhägnaden ganska noga, då vi närmade oss den. Men hastigt förändrades vyn, och helt oväntat började spjutten, hillebarderna, pikarna och svärderna att rassla och skaka, och denna sällsamma rörelse slutade med, att samtliga spetsarna sänkte sig mot varandra, alldeles som när två gammaldags med pikar beväpnade härar, skola storma mot varandra. Vimlet framför ögonen, klirrandet för öronen gjorde mig alldeles förfimrad, men oändligt överraskande var anblicken; då de, fullt nedsläppta, fullt täckte kanalen och bildade den härligaste bro, man gärna kan tänka sig, ty nu låg den brokigaste trädgård framför mina ögon. Den var delad i olika sängar, vilka tillsammans bildade en labyrint av grannlåter, alla med gröna infattningar av låg ullig växt, som jag aldrig sett, alla med blommor och varje avdelning av sin färg. Denna kostliga anblick, som jag här njöt i fulla solskenet, fångade helt mina ögon, men jag visste knappt, var jag skulle våga gå, ty de slingrande vägarna voro helt överdragna med blåaktig sand, som tycktes bilda en mörk himmel, eller en himmel i vattnet, på jorden. Och så gick jag med ögonen riktade mot marken, länge bredvid min förare, tills jag slutligen blev varse, att i mitten av denna trädgårdssäng — och blomsterrabatt stod en stor krets av cypresser och popplar, mellan vilka man ej kunde se, emedan de lägsta grenarna syntes växa direkt ur jorden. Utan att föra mig närmsta vägen, ledde mig dock min förare direkt till denna mitt, och hur överraskad blev jag ej, då jag,

trädande in i de höga trädens rundel, såg en dyrbar trädgårdsbyggnads pelarhall alldeles framför mig, som på alla sidor tycktes vara lika, och ha alldeles lika öppningar. Ännu mer än detta byggnadskonstens mästerverk, hänförde mig en himmelsk musik, som tonade ur byggnaden. Än trodde jag mig höra en luta, än en harpa, än en zittra, än åter något klingande, som ej liknade något av dessa instrument. Porten, som vi närmade oss, öppnade sig strax efter en lindrig beröring av den gamle; och åter blev jag förvånad, då den framträdande portvakterskan fullständigt liknade den unga flicka, som jag trott mig se dansa på min finger. Hon hälsade mig på ett sätt, som om vi redan varit bekanta och bad mig stiga in. Den gamle blev kvar utanför, och jag följde henne genom en välvd och rikt smyckad gång till en mittsal, vars härliga, tornartade höjd vid inträdet drog min blick till sig och satte mig i förundran. Dock kunde min blick ej längre dröja där, ty den lockades bort av ett tilldragande skådespel.

På en duk rakt under kupolens mitt sutto tre kvinnor, klädda i tre skilda färger, den ena i rött, den andra i gult, den tredje i grönt; länstolarna voro förgyllda och duken en fullständig blomstersäng. I deras armar lågo de tre instrument, som jag därute kunnat urskilja: nu, då jag stört med mitt inträdande, höllo de innemed sitt spel.

»Välkommen till oss!» sade den, som satt närmast dörren, klädd i rött och med en harpa framför sig.

»Sätt Er med Er ledsagerska och hör på, om Ni älskar musik!»

Nu först såg jag, att strax bredvid stod en lång bänk, på vilken låg en mandolin. Den vänliga flickan tog den undan, satte sig och drog mig till sin sida. Nu betraktade jag den andra damen till höger; hon hade en gul dräkt på sig och en zittra i handen; och om harpspelerskan var ansenlig till gestalten, utbildad i anletsdragen och majestätisk i allt, hon företog sig, så kunde man märka på zitterspelerskan, att hon var av gladare natur. Hon var slank och ljus, då däremot den andra var mörk.

Melodirikedomen och harmonin i deras musik kunde emellertid ej avhålla mig från att betrakta även den tredje kvinnan, hon i den gröna dräkten. Hon var den, som mest tycktes giva akt på mig, mest rikta sitt spel åt mig, men jag kunde dock ej bliva fullt klok på henne, ty hon växlade ofta spel: än verkade hon öm, än förvånad, än öppenhjärtig, än åter tillbakadragen. Än tycktes hon vilja röra mig med sitt spel, än åter håna ut mig. Dock fick hon ställa sig som hon ville; hon vann föga av mig, ty min lilla granne hade helt intagit mig för sig; och när jag i de tre kvinnorna igenkände min dröms syl-

fider, och såg äpplenas färger, så förstod jag, att jag ingen orsak hade att fasthålla dem.

Den vänliga lilla skulle jag hellre fört med mig, om ej det slag, som hon en gång givit mig, hade varit allt för livligt i mitt minne. Hon höll sig helt tyst med sin mandolin, men då de tre kvinnorna upphört med sitt spel, befallde de henne att giva oss några glada melodier till livs. Knappt hade hon gjort några avslag förr än hon sprang upp; jag gjorde det samma. Hon spelte och dansade; jag var hänförd att ledsaga hennes steg, och vi uppförde ett slags ballett, varmed de tre

kvinnorna syntes nöjda; ty, så snart vi slutat, befallde de den lilla att giva mig något att vederkvicka mig med tills kvällsvarden kom. Jag hade visserligen glömt, att det utom detta paradiset fanns något i världen. Alerte, min väninna, förde mig genast tillbaka till gången, genom vilken jag hade kommit dit. Vid sidan hade hon två väl inredda rum; i det ena bjöd

hon mig in och satte för mig oranger, fikon, persikor och druvor, och jag njöt av såväl främmande länders frukter som ock av mitt eget lands tidigaste. Bakverk fanns det i överflöd; och till dryck fyllde hon en pokal av slipad kristall med skummande vin; men dricka ville jag ej, ty frukterna voro tillräckligt läskande.

»Nu skola vi leka!» sade hon och förde mig in i det andra rummet.

Här såg det ut, som om det varit julmarknad; men så dyrbara och fina saker ser man ej på ett torg. Där voro alla sorters dockor, dockkläder och dockmöbler, dockhus, hela lantgårdar och andra leksaker i oändlighet. Hon förde mig omkring till alla glasskåpen; ty i dem voro alla de dyrbara sakerna förvarade. Men det första

skåpet med dockorna i, slöt hon hastigt nog igen, i det hon sade:

»Det är ej för Er, det vet jag; men här», fortsatte hon i det hon öppnade ett nytt, »finna vi byggnadsmaterial, murar och torn, hus, palats, kyrkor, så att vi kunna bygga upp en hel stad. Men det roar inte mig och och därför gripa vi till något annat, i vilket vi båda finna nöje.»

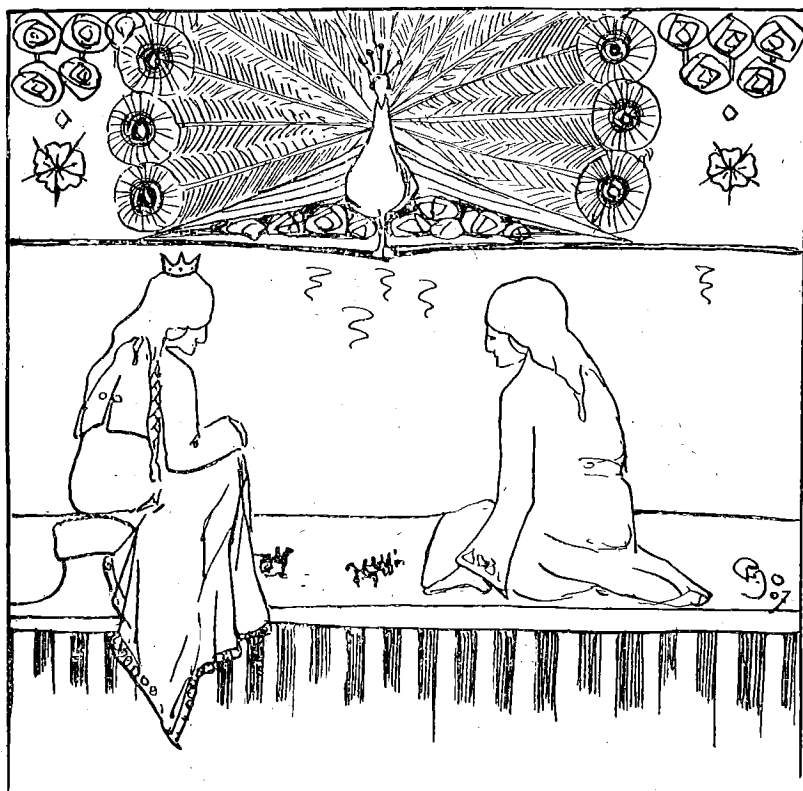
Och härmed tog hon fram några askar, fulla med små soldater, som jag måste säga var något av det vackraste, jag sett. Hon lämnade mig ej tid att närmare se på var och en, utan tog den

ena lådan i sin vård, medan jag plockade in den andra.

»Vi skola gå bort till guldbron», sade hon, »där leker man bäst med soldater; spjuten utvisa bäst, hur man bör ställa härarna mot varandra.»

Nu hade vi nått fram till den gyllne, gungande marken; under mig hörde jag vattnet rinna och fiskarna plaska, då jag böjde mig ned för att ställa upp

mina linjer. Allt var rytteri i båda härarna. Hon berömde sig av att ha fått amazonernas drottning att leda sin här — jag däremot ägde Achilles och ett ståtligt grekiskt rytteri. Härarna stodo mitt emot varandra och man kunde intet skönare se. Det var ej flata tennsoldater som våra, utan häst och ryttare voro runda och kroppsliga och utomordentligt väl utförda, och det var svårt nog att förstå, hur de kunde hålla jämvikten, ty de stodo var för sig utan att äga mer fäste under sig än deras små fötter kunde göra. Vi hade nu med stor glädje iakttagit våra uppställda härar, då hon förkunnade mig, att hon börjat kriget. Vi hade också funnit skott i lådorna: det var nämligen bägare fulla med små polerade agatkulor. Med dessa skulle vi kämpa emot varandra på ett

visst avstånd, varvid dock det villkoret var uppställt, att ingen skulle kasta hårdare, än som behövdes för att kasta omkull pjäserna; ty ingen skulle skadas.

Växelvis dånade nu kanonaden på, och till att börja med glädde den oss båda. Men då min motstånderska märkte, att jag bättre träffade än hon och slutligen skulle vinna segern, som tillföll den, som vid slagets slut hade mest soldater kvar, gick hon några steg närmare för att hennes flickaktiga kast skulle få den önskade följden. Hon sträckte till marken en del av mina bästa trupper och ju mer jag protesterade desto ivrigare kastade hon. Detta retade mig till slut, och jag förklarade, att jag skulle göra på samma sätt. Jag gick också verkligen ej blott närmare, utan kastade i vreden betydligt häftigare och det dröjde ej länge förr än ett par små ryttare sprungo i stycken. I sin iver märkte hon det ej strax; men jag stod som förstenad, då de sönderslagna figurerna genast blevo hela igen och samtidigt också levande och sprängde i galopp över bron in under lindarna och ridande fram och tillbaka slutligen på något sätt störtade mot muren.

(Forts.)

Storkarna.

På det sista huset i en liten stad var ett storkbo. Storkmodern satt i boet hos sina fyra små ungar, som stucko fram huvudet med den lilla svarta näbben, ty den hade ännu icke blivit röd. Ett litet stycke därifrån på takåsen stod storkfadern så styv och rak; han hade dragit upp det ena benet under sig för att åtminstone ha något omak, medan han stod på post. Man skulle kunna tro honom vara skuren i trä, så stilla stod han. — Det ser allt bra förnämt ut, att min hustru har en skiltvakt vid boet, tänkte han. De kunna ju inte veta, att jag är hennes man; de tro helt säkert, att jag är kommenderad att stå här. Det ser så duktigt ut! Och så fortfor han att stå på ena benet.

Nere på gatan lekte en hel skock barn, och då de sågo storkarna, sjöng en av de modigaste gossarne och sedan allesammans den gamla versen om storkarna; men de sjöngo den nu så, som han kunde erinra sig den:

Stork, stork, storkefar,
flyg till ditt bo, var snar!
Din hustru ligger i boet sitt
med fyra stora ungar.

Den ena skall hängas,
den andra hudflängas,
den tredje skall brännas,
den fjärde upp och ned vändas!

— Hör bara vad gossarne sjunga! sade de små storkungarna. De säga, att vi skola hängas och brännas.

— Det ska ni inte bry er om, sade storkmodern. Hör bara inte på, så betyder det ingenting.

Men gossarne fortforo att sjunga och pekade finger åt storkarna. Endast en gosse, som hette Peter, sade, att det var synd att göra narr av djuren, och ville aldeles icke vara med därom. Storkmor tröstade även sina ungar — Bry er inte om dem! sade hon. Se bara, hur lugn er far står, och det på ett ben!

— Vi äro så rädda, sade ungarna och drogo huvudena djupt in i boet.

Dagen därefter, då barnen åter kommo tillsammans för att leka och fingo se storkarna, började de sin visa:

Den ena skall hängas,
den andra skall brännas! —

— Ska vi väl hängas och brännas? frågade storkungarna,

— Nej, visst inte! sade modern. Ni ska lära er att flyga, och jag skall nog exercera er. Så fara vi ut på ängen och göra visit hos grodorna; de buga sig i vattnet för oss och sjunga 'koax, koax!' och så äta vi upp dem. Det skall riktigt bli ett nöje.

— Än sedan då? frågade storkungarna.

— Sedan samlas alla storkar, som finnas här i landet, och så börjar höstmanövern; då måste man flyga väl; detta är av stor vikt, ty den, som inte kan flyga, sticker generalen ihjäl med sin näbb; se därför väl till, att ni lär er något, då exercisen börjar!

— Då bli vi ju ändå hudflängda, som gossarne sade, och hör, nu säga de det igen.

— Hör på mig och inte på dem! sade storkmodern. Efter den stora manövern flyga vi till de varma länderna, långt, långt härifrån, över berg och skogar. Till Egypten flyga vi, där det finns trekantiga stenhus, som gå i en spets upp över molnen; de kallas pyramider och äro äldre, än någon stork kan tänka sig. Där är en flod, som svämmar över, så att landet förvandlas till gytjtja. Man går i gytjtja och äter grodor.

— Åh! sade alla ungarna.

— Ja, det är så härligt! Man gör ingenting annat än äter hela dagen i ända, och medan vi ha det så gott, finns här i landet inte ett grönt blad på träden; här är så kallt, att molnen

frysa sönder och falla ned i små vita lappar. Det var snön hon menade, men hon kunde icke förklara det tydligare.

— Frysa de elaka gossarne också sönder? frågade storkungarna.

— Nej, sönder frysa de inte; men de äro nära därän och måste sitta inne mellan fyra mörka väggar och kura. Ni däremot kan flyga omkring i främmande land, där det finnes blom- mor och varmt solsken.

Nu hade redan någon tid gått, och ungarna voro så stora, att de kunde stå uppe i boet och se vitt omkring; och storkfadern kom varje dag flygande med rara grodor, små ormar och allt det storknamn han kunde finna. Ack, vad det såg roligt ut, då han gjorde konstner för dem! Huvudet lade han alldeles på stjärten; med näbben skallrade han, som om den varit en liten skallra, och så berättade han dem historier, allesammans från träsket.

— Hör på, nu måste ni lära er flyga! sade en dag storkmodern, och så måste alla fyra ungarna ut på takåsen. Ack, så de vinglade, så de balanserade med vingarna och voro ändå nära att falla ned!

— Se nu på mig! sade modern. Så här ska ni hålla huvudet! Så här ska ni sätta benen! ett tu! ett tu! Det är detta, som skall hjälpa er fram i världen! Och så flög hon ett litet stycke, och ungarna gjorde ett litet klumpigt hopp — pladask! där lågo de, ty de voro för tunga i kroppen.

— Jag vill inte flyga! sade den ene ungen och kröp ned i boet igen; jag bryr mig inte om att komma till de varma länderna.

— Vill du då frysa ihjäl här, när det blir vinter? Ska gossarne komma och hänga och bränna och steka dig? Nu ropar jag på dem!

— Nej, nej! sade storkungen, och så hoppade han åter på taket som de andra.

Den tredje dagen kunde de verkligen flyga litet, och så trodde de, att de även kunde sitta och vila på luften; de försökte det, men bums dumpo de ned, och så måste de åter röra på vingarna. Nu kommo gossarne på gatan och sjöngo sin visa:

Stork, stork, storkefar!

— Ska vi flyga ned och hacka ut ögonen på dem? sade ungarna.

— Nej, låt bli det! sade modern. Hör bara på mig, det är mycket viktigare! Ett, tu, trel nu flyga vi höger om! Ett, tu, trel nu vänster om skorstenen! Se det var bra gjort! Det sista slaget med vingarna var så vackert och riktigt, att ni ska få lov att följa med mig till träsket i morgon. Flera hyggliga storkfamiljer komma dit med sina barn; låt mig nu se, att mina äro

de snällaste och att ni sätter upp huvudet, ty det ser bra ut och ger anseende.

— Men ska vi då inte hämnas på de elaka gossarne? frågade storkungarna.

— Låt dem skrika bäst de vilja! Ni flyger ändå mot molnen och kommer till pyramider- nas land, när de måste frysa och inte ha ett grönt blad eller ett sött äpple.

— Jo, hämnas ska vi! viskade de till varandra, och så blev det åter exercis.

Av alla gossarne på gatan var ingen värre att sjunga smådevisan än just han, som hade börjat, och det var en helt liten en, säkert icke mer än sex år gammal. Storkungarna trodde emellertid, att han var sina hundra år, ty han var ju så mycket större än deras far och mor, och vad visste de om huru gamla barn och stora människor kunna vara! Hela deras hämnd skulle drabba den där gossen; han hade ju först börjat och höll även oupphörligt i. Storkungarna voro så uppretade, och ju större de blevo, desto mindre ville de tåla det. Modern måste slutligen lova dem, att de skulle få hämnd; men hon ville icke taga den förrän sista dagen de voro där i landet.

— Vi måste ju först se till, huru ni bär er åt vid den stora manövern. Reder ni er illa i den, så stöter generalen näbben i bröstet på er, och då få ju gossarne rätt, åtminstone på visst sätt. Låt oss nu se!

— Ja, det skall du få! sade ungarna, och så gjorde de sig riktigt besvär; de övade sig varje dag och flögo så vackert och lätt, att det var en lust och glädje att se det.

Nu kom hösten, och alla storkarna började samlas för att flyga bort till de varma länderna, medan vi hava vinter. Det var något till manöver, det! Över skogar och städer måste de, bara för att se, huru bra de kunde flyga; ty det var ju en lång resa, som förestod. Storkungarna gjorde sin sak så väl, att de fingo »utmärkt bra med groda och orm». Det var det allra högsta betyget, och grodan och ormen kunde de sedan få äta upp, och det gjorde de också.

— Nu ska vi hämnas! sade de.

— Ja visst! sade storkmodern. Det jag har uttänkt är just det rätta. Jag vet, var den där dammen är, där alla de små människobarnen ligga, till dess storken kommer och hämtar dem åt föräldrarne. De täcka små barnen sova och drömma så vackert, som de sedan aldrig komma att drömma. Alla föräldrar vilja gärna ha ett sådant litet barn, och alla barn vilja ha en syster eller bror. Nu ska vi flyga bort till dammen och hämta en åt vart och ett av de barn, som inte ha sjungit den där gemena visan och gjort narr av storkarna; ty de barnen skola inte få någon alls.

— Men han, som började att sjunga, den där stygge, otäcke gossen — vad ska vi göra med honom? skreko de unga storkarna.

— I dammen ligger ett litet dött barn, som drömt ihjäl sig; det ska vi föra till honom, så får han gråta, därför att vi givit honom en död liten bror. Men den snälle gossen — honom har ni väl inte glömt? — han, som sade, att det är synd att göra narr av djuren, honom ska vi skänka både en bror och en syster, och som den gossen hette Peter, så ska ni också alle-sammans kallas Peter.

Och det skedde, som hon sade, och så fingo alla storkarna heta Peter, och så kallas de ännu i dag.

H. C. Andersen.

Berättelsen om mannen som skulle förestå hushållet.

(Översättning av E. B.)

Det var en gång en man, som alltid var vresig och ond, och åt vilken frun aldrig kunde göra någonting till pass.

En afton vid skördetiden kom han hem och skällde och skrek och svor så att det var rent förskräckligt. »Nå, men käre gubbe, var inte så ond», sade frun, »i morron ska' vi byta arbete. Jag ska' gå och meja, och kan du sköta hushållet här hemma.»

Det tyckte mannen om.

Tidigt på morgonen dagen därpå tog frun lien på axeln och följde med skördefolket ut på ången. Mannen skulle nu förestå hushållet. Han började med att kärna smör, men efter en stund blev han törstig och gick ner i källaren för att dricka ett glas öl. Under tiden han var där nere, fick han höra, att grisen hade kommit in i rummet. Han sprang ögonblickligen upp ur källaren, glömmande, att han hade öltappen i handen, på det att grisen inte skulle slå omkull kärnan. Men grisen hade redan välld den och höll på med att slicka grädden i sig,

som flöt över hela golvet. Häröver blev mannen så uppretad, att han glömde öltunnan i källaren och började springa efter grisen. Vid dörren hann han upp den och gav den en så kraftig spark, att grisen blev liggande på stället.

Nu först tänkte han på, att han sprungit omkring med öltappen i handen. Han sprang därför tillbaka till källaren, men då han kom dit ner, hade alltsamman runnit ut.

Han gick nu till skafferiet för att se, om där fanns mera grädde. Här fann han så mycket till, att han ännu en gång kunde fylla kärnan, och började ånyo att kärna, ty smör ville han ha till middagen. Då han hållit på en stund, kom han i håg, att kon varken fått vått eller torrt, fastän det var ganska långt lidet på dagen.

Han tyckte, att det var för sent att gå ut i hagen med henne och kom därför på den tanken att föra henne upp på taket. Stugan hade nämligen ett torvtak och däruppe stod högt präktigt prä. Huset låg bredvid en brant kulle, och att få kon upp på taket föreföll honom lätt. Han behövde ju endast lägga några bräder från kullen upp till taket.

Kärnan vågade han inte låta stå i rummet, ty hans lille son kröp omkring på golvet och kunde lätt slå omkull den.

Han hängde därför kärnan på ryggen och gick ut. Först ville han ge kon lite vatten. Han tog en spann för att draga upp vatten ur brunnen, men då han böjde sig, flöt grädden ur kärnan över hans hals och ner i brunnen. Kon blev emellertid förd upp på taket.

Det började lida starkt mot middag. Smör hade han inte fått färdigt. Han ville nu koka gröt och satte en gryta med vatten över spisen. Då detta var gjort, kom han att tänka på, att kon lätt kunde falla ner från taket och bryta huvud och ben av sig. Han gick därför upp på taket för att binda henne. Den ena repändan band han om kons hals, den andra kastade han genom skorstenen, och då han kom tillbaka till köket, band han repändan om sitt eget lår, ty vattnet kokte redan, och han måste laga gröten.

Kon föll emellertid ner, och drog mannen upp i skorstenen. Här satt han nu riktigt fast, och utanför vid väggen hängde kon mellan himmel och jord och kunde varken komma upp eller ner.

Frun hade länge gått och väntat på, att mannen skulle komma och säga ifrån att middagen var färdig. Men alltjämt förgäves. Hon tyckte, att det dröjde för länge och gick därför hem.

Då hon såg kon hänga dinglande vid väggen, skar hon repet av med lien. Nu föll mannen ner ur skorstenen, och då frun kom in, stod han med huvudet i grötgrytan.